

Vemo, da je mnogo naših državljanov, zlasti pa naših denarnih zavodov, ki imajo te obligacije. Razne ustanove pri nas na primer mnoge župnije dobivajo edine dohodke iz obresti predvojnih obligacij. Naše finančno ministrstvo je ustavilo obrestovanje teh obligacij in ne pove, kdaj misli to obrestovanje zopet uvesti, in ne stavlja v proračunu nobene vsote za plačilo obresti teh predvojnih obligacij.

2. Vojna škoda.

Mi vemo, da je treba vsem osebam, ki so trpele škodo vsled vojne, to škodo povrniti. Znano nam je, da so se tozadevno stavili v zbornici tudi že potrebni predlogi. Meseca maja 1922 je stavljal tozadevni predlog Zemljoradniški klub, meseca junija 1922 pa Radikalni klub. Ko se je pa začela ceniti škoda, so se čule najrazličnejše številke. En predlagatelj meni, da znaša celotna škoda kakih 6 milijard dinarjev, finančni minister pa jo ceni na 8—10 milijard dinarjev, minister pravde pa pravi, da bi bilo treba nad 20 milijard dinarjev, če bi se hotela pokriti vsa škoda, ki jo je zadala našim državljanom vojna. Vsekako pa je treba to škodo poravnati. Sedaj nikdo ne dvomi o tem, da te škode ne bodo nikdar plačale države, ki so obsojene na povračilo vojnih stroškov: Nemčija, Avstrija, Madžarska, Bolgarska in druge države. Treba bo, da stavi naša država tozadevno precejšnjo vsoto na razpolago. Zato bi se bila morala vstaviti tudi v proračunu glede tega primerna vsota.

Pri tej priliki moram grajati, da je naša država že dobila od Nemčije 150 milijonov mark v zlatu, kar znaša dve milijardi 250 milijonov dinarjev, in da je porabila ta znesek, ne da bi ga bila dala na razpolago onim, ki so po vojni oškodovani in ki imajo v rokah že sodnijske razsodbe glede škode, ki se jim je storila med vojno. Ko govorim o vojnih škodah, ne smemo pozabiti tudi na to, da so leta 1919, ko je bilo naše vojaštvo prisiljeno zapustiti Koroško, prodirale nemške tolpe za umikajočam se našim vojaštvom na Štajersko v kraje, ki so bili po mirovni pogodbi nam prisojeni in v katerih so vršile upravo naše oblasti. Te nemške tolpe so povzročile precejšnjo škodo. Ta škoda znaša v okraju Prevalje in v krajih, ki spadajo pod okrajno glavarstvo Slovenjgradec, čez 5 milijonov kron. To škodo bo treba povrniti, ker je bila krivda naše vlade, da ni poskrbela za to, da bi se bilo prodiranje nemških tolp s Koroškega ustavilo in da bi se bili naši državljanji na ta način obvarovali škode.

3. Vojna posojila.

Govorilo se je o tem, da bi bilo potrebno, da tudi naša država vzame v poštevo vojna posojila bivše Avstro-Ogrske. Gospod finančni minister pravi v svojem poročilu, da so se te obligacije žigosale in da znašajo približno 1 milijardo 410 milijonov kron. Dalje pravi gospod minister, da je poročal o tem vojno-odškodninski komisiji, da pa ta komisija noče, da bi se ji te obligacije doposlale. Mi vidimo, da so vse države, ki so nastale na ozemlju bivše Avstro-Ogrske, vzele vojna posojila v račun. Pred kratkim smo slišali, da je Čehoslovaška vzela vojna posojila bivše monarhije v račun po kurzu 75. Pri nas imajo naložene v vojnem posojilu velike zneske mnogi denarni zavodi, zlasti hranilnice, v katerih je naložen pupilarno varni denar. Če naša država omenjenih vojnih posojil ne bo prevzela, bodo te hranilnice morale propasti. Propadel bo s tem tudi denar tistih sirot, ki imajo po takratnih zakonskih določbah naložen denar v teh pupilarno varnih hranilnicah. Sodnije so nalagale denar mladoletnih v vojna posojila.

Znano nam je, da je mnogo naših občin in okrajev podpisalo znatne vsote vojnega posojila. Pritisk od vlade je bil tolik, da se skoro nobena občina ni mogla upirati. Če propadejo vojna posojila, bo propadlo v Sloveniji več tisoč nedolžnih ljudi, kar bo na škodo celi državi.

Vojno posojilo ni nič drugega nego nekaj nadomestek za bankovce. Če bi Avstro-Ogrska ne bila dobivala vojnih posojil, bi bila prisiljena, da bi bila za

toliko večjo vsoto morala tiskati bankovce. Vsi vemo, da ste bili Avstro-Ogrska in Nemčija popolnoma odrezani od ostalega sveta in da niste mogli dobiti nikakih vojnih potrebščin iz inozemstva. Vse sta morali kupovati doma. Doma sta pa kupovali s svojimi bankovci. S tem, da se je podpisovalo vojno posojilo, se je vsakokrat potegnilo nekaj bankovcev iz prometa, oziroma ni bilo treba novih bankovcev tiskati v toliki meri, kakor bi bilo to sicer potrebno.

Ker pa je naša država prevzela vse bankovce bivše avstro-ogrške monarhije, ki so se nabajali na našem ozemlju, je gotovo tudi potrebno, da prevzame vojna posojila, ki so bila nadomestek za bankovce rajne Avstro-Ogrske.

4. Leteči dolgovi.

Če pogledamo naše državne dolgove, nam padejo posebno v oči takozvani leteči dolgovi. Nekatera ministrstva so delala dolgove ne da bi bila zato pooblaščenca po proračunu. Tako nam pravijo poročila, da je napravilo vojno ministrstvo 514 milijonov dinarjev dolga, ministrstvo saobračaja 478 milijonov; nadalje sem slišal, da dolguje naše finančno ministrstvo najprej med najprejnejšimi - to je invalidom - 112 milijonov za neizplačane podpore, in sicer že od leta 1913 naprej. O teh neizplačanih invalidnih podporah nisem nikdar slišal ničesar v finančnem odboru, tudi ne v poročilu finančnega ministra. Gotovo je potrebno, da se tudi glede teh dolgov nekaj ukrene, ker ne gre, da bi invalidi od leta 1913 čakali na izplačilo podpor, ki jih tako nujno potrebujejo. V proračunu manjkajo za več vrst dolgov krediti za izplačilo obresti in amortizacijo.

Če pogledamo v poročilu gospoda finančnega ministra poglavje, ki govori o naših dolgovih, moramo grajati, da je to poglavje jako nepopolno, da manjka cela vrsta podatkov in da nam to poglavje nikakor ne nudi jasne slike naših finančnih razmer, kar mora vendar podati vsak proračun.

B) Zamenjava denarja.

Gospod finančni minister govori tudi o zamenjavi denarja v februarju leta 1920. Povdarjam moram, da je bilo vse, kar se je ukrenilo v tem oziru: i žigosanje i markiranje kronskih novčanic izvedeno tako nesrečno, da je povzročilo na celi črti naši državi velikansko škodo. Radi žigosanja imamo kakih 810 milijonov K škode. Škoda radi markiranja s slabimi markami, ki so se lahko ponaredile, pa znaša 120 milijonov kron. Pri markiranju se je doznalo, da so se ponarjale zlasti marke za tisočake. Ko so se zamenjali tisočaki, je bilo takih, z napačnimi markami kolkovanih tisočakov za 120 milijonov kron. Teh novčanic naša uprava ni hotela zamenjati, ker so imele ponarejene marke. Ti tisočaki se nabajajo še danes pri raznih finančnih upravah in finančno ministrstvo ne pove roka, kdaj bo te bankovce zamenjalo.

Pri tej priliki so bili najhujše oškodovani naši denarni zavodi, ker niso mogli natančno pregledati in preiskati vseh mark. Kajti mnoge ponarejene marke so bile pravim tako podobne, da so strokovnjaki pri finančni upravi pregledali po dvakrat, po trikrat te tisočake in še komaj ugotovili potvorbo.

Dalje vidimo, da se je ob priliki markiranja odvezlo posestnikom kron 20 odstot. njihovega denarja. Glede teh 20 odstot. se je v finančnem zakonu že neshetokrat dala obljuba, da se bo teh 20 odstot. izplačalo. Gospod finančni minister je že parkrat določil rok, do katerega se mora teh 20 odstot. izplačati, pa se vendar izplačilo še do danes ni izvršilo. Ugled in kredit naše države zahteva, da se to izplačilo čimprej izvrši.

Iz ravnokar povedanega lahko vsakdo vidi, kako se trudijo naši poslanci v narodni skupščini, da bi krenili naše višje finančnike na pravo pot, ki bi bila v držvano korist, pa bi tudi rešila propasti vse one, kateri so občutno prizadeti vsled vojne in njenih posledic. A v Beogradu imajo naši centralisti oči, a nočejo videti naših slabih finančno-gospodarskih razmer, imajo ušesa in nočejo prav ničesar slišati o upravičenih pri-

tožbah iz novopridobljenih (takozvanih prečanski krajev.

Torej „naši samostojni“.

Res, smili se nam papir, na katerem se tiska «Kmetijski list». Prav nič pa se nam ne smilijo tisti, ki hla stajo po taki «dušni hrani», kakršno jim nudi to mozvano glasilo Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo. Njim, niti časti in denarja lačnim «voditeljem» te izdajalske in prodane stranke, ne veljajo te vrstne Bilo bi pod častjo poštenega človeka neposredno obknavati s temi ljudmi brez nujnih okolnosti.

To je bilo potrebno povdariti že takoj v začetku, da si ne bo kak Pucelj ali kdorkoli njegovih septembrov domišljjal, da mu izkazujemo nezasluzeno čast.

Ze davno pred vojno se je tuintam v Sloveniji javila težnja, da ta ali oni poskuša ustanoviti svojo stranko. Vsi ti in taki poskusi — kot neresni — so pali že v kali tudi zaradi tega, ker ti poskusi niso niti čunali s potrebami in težnjami slovenskega ljudstva. Za naše razmere in potrebe je bila popolnoma dovolj SLS in za ono peščico večidel nadute gospode pa liberalna stranka bila več kot preveč. S tujim, zlasti nemškim delavstvom, pa se je pri nas tuintam po industrijskih krajih usidrala še socialno-demokratska stranka. Končno smo imeli, zlasti v Primorju, še takozvane narodne stranke za obmejne Slovence.

To razlikovanje po strankah, ki je popolnoma nedovoljevalo življenski razmah našega naroda v kulturnem, verskem, političnem, gospodarskem in socialnem oziru, je s krepkimi potezami polnilo stanice najnovše slovenske zgodovine z uspehi na vseh poljih.

V kranjskem deželnem zboru smo se znebili našega ležnega nemškega jerobstva in korak za korakom spopolnjevali svojo deželno avtonomijo celo proti vojnemu Dunaju in avstrijskih zakonov. Poljedelstvo, živinoreja, vinarstvo, ceste, šole, bolnišnice in razne druge kulturne, gospodarske in socialne naprave so zgradile mogočno glavnico, od katere obresti še danes živimo. Ko bi takrat ne bili zbrali skupaj vsega tega, bi najbrž danes zdavnaj raztrgal — Bog nam grehe odpusti — hudič, kateremu danes služijo samostojneži.

Težnja vseh Slovencev se je po vseh teh uspehih vedno bolj izražala v želji za zedinjenjem vseh slovenskih pokrajin. Zedinjena avtonomna Slovenija je naša stara politična geslo slovenskega naroda iz prve polovice 19. stoletja. In to bi bili tudi prej ali slej dosegli, če ni prišlo ono, kar je moralo priti: vojna in po njej je goslovanska država. V njej pa bomo tudi to izvajali.

In čigavi so vsi ti uspehi? Ti uspehi so plemeniti plod slovenskega kmetijskega ljudstva, organiziranega pod spretnim vodstvom požrtvovalne, narodne, iz kmetskih koč izišle slovenske duhovščine, katere duhovni voditelji dr. Krek in dr. Korošec so položili nerazrušljivi temelj večnovestnih krščanskih načel in ljudskega gospodarsko-socialnega programa v mogočno organizirano Vseslovensko ljudsko stranko.

Prišla je vojna: Slovenski fantje in možje so bili razpelepi na vse strani sveta. To in pa trpljenje in pomanjkanje, še bolj pa slaba družina in otopelost in mlačnost v verskem oziru, je zakalilo bistri slovenski vir sreče in zadovoljstva tako, da je poleg izgube telesnih moči tudi razsodnost duha, plemenitost srca in hladnost razuma pri tem zelo mnogo trpela. Le krepke narave s kremenito značajnostjo so vzdržale težko prizkušnjo šibe božje nad človeštvom.

V takem razdrapanem duševnem stanju so se vrnili naši možje in fantje iz bojnih poljan in ujetniških taborov na več ali manj zapuščenih domačih ognjiščih.

Ali je potem čudno, da je v taka razruvana stanja mogel hudič z hinavsko besedo zasejati seme razdora med naše dobro slovensko kmetijsko ljudstvo? V kalni vodi se ribe love.

Liberalna stranka se je zavedala tega, toda njeva firma med kmetijskim ljudstvom ni imela nikdar nobene privlačnosti. Zato se je dr. Žerjav poslužil liberalne

Zlezel sem iz postelje in sem zaprl okno. In kmalu sem spet spal trudno spanje zdelanega človeka. — Pa še enkrat me je zbudila.

«Mortimer! — Ali bi ne hotel potegniti zibelke k svoji postelji? Bo bliže okna in otrok bo imel več svežega zraka!»

Pokorno sem potegnil zibelko k svoji postelji, pa sem se spotaknil ob preprogi, padel in zbudil otroka. In nazaj sem legel trudno in koj zaspal. Žena pa je mirila jokajočo Penelopo. —

Pa v sanjah in kakor iz velike daljave sem čul nejasne glasove in klice:

«Mortimer —! Mortimer —! Oh, da bi imela vsaj malo gosje masti! — Ali bi pozvonil, Mortimer —?»

Zaspalo sem lezel iz postelje, — pa sem stopil na mačko. Krepko je ugovarjala in prepričevalno bi jo bil sunil z nogo, da nisem mesto nje zadel v temi stola, ki se je z glasnim ropotom prevrgel. Jaz pa sem se hudo udaril na nogi.

«Mortimer dragi, čemu pa prižigaš luč? Ali hočeš popolnoma zbuditi ubogega deteta?»

«Rad bi videl, če sem se hudo ranil na nogi, Karolina!»

«Dobro, pa še pogledaj po stolul Gotovo si ga čisto polomil! — Uboga mačica! Bojim se, da si jo —.»

«Za mačko se pa prav nič ne bojim! Sploh pa bi vseh teh neprilik ne bilo, da je Marija ostala blizu naju. Pomagala bi ti, — saj je to njen posel, ne pa moj!»

«Mortimer, Mortimer! Ali te ni sram, da tako govoriš! Žalostno zadosti, da se braniš teh malenkosti in pustiš mene samo skrbeti in bedeti, ti pa spiš in smrčiš,

in to v takem resnem, usodnem času, ko je najin otrok Hm —!»

Pa človek pogoltno tudi take ženske nedoslednosti in pozabljivosti, posebno, če je srečno oženjen, zaradi hišnega miru, vestel!

Nisem jej očital, da me je malo poprej gonila spat. — Mirno sem odgovoril:

«Dobro, dobro! Vse bom storil, karkoli hočeš! Pa s svojim zvonjenjem ne bom nikogar privabil. Vse je šlo spat! — Kje je gosja mast?»

«Na omarici v otročji sobi. Če bi hotel iti po Marijo —.»

Šel sem in prinesel gosjo mast.

«Sedaj pa bo že vendar enkrat mir!» sem mrmral napol v spanju, ko sem legel k počitku.

Zaspal sem —

In še enkrat me je poklicala.

«Mortimer —! Zelo mi je neprijetno, da te motim v spanju, pa soba je premrzla in gosjo mast je treba toplo namazati otroku na prsi. — Ali bi hotel zakuriti? Vse je pripravljeno, le užgalico ti je treba prižgati in podtektni.»

Z vdano potrpežljivostjo uboega Joba sem spet lezel iz postelje in sem zakuril.

Obupan sem sedel na stol.

«Mortimer —! Kaj sediš tam na mrzlem! Da se mi prehladiš! Pojdi v posteljo!»

Pokorno sem ubogal. Pa na pol poti me je ustavila.

«Počakaj še nekoliko! Daj prosim detetu spet žlico zdravila!»

Tudi to sem storil. Žena pa je nadrgnila otroka gosjo mastjo po prsih in po celem telesu. —

Prav nič se nisem čudil, da me je kmalu spet zbudila.

«Mortimer —! Čutim, da vlečeš! Prav razločno čutim! Ni nevarnejše reči za bolnega otroka ko prepiti. Prosim te, potegni zibelko čisto blizu k ognju!»

Potegnil sem zibelko čisto blizu k ognju, se spoteknil ob preprogi in jo jezen vrgel v peč.

Preplašena je skočila žena za njo in jo rešila. Skrgala sva se —

Spet sem malo zadremal in spet sem moral vstati ter narediti obliži iz lanenega semena. Privezala ga otroku na prsi.

Ogenj v peči ne gori na večno. Vsakih 20 minut sem moral vstati in naložiti drva in skrbna žena je porabila priliko in skrajšala čas za «žličico zdravila» na — deset minut. Kar jo je zelo pomirilo. Vrhu tega sem vmes od časa do časa še obnavljal laneni obliži napravljaj nove obliže iz gorčičnega semena in različne druge obliže ter jih polagal otroku, kjer je še bil košček prazne kože na njem.

In proti jutru je zmanjkalo drv in žena me je prosila, naj grem v klet in prinesem novih.

Povedal sem jej:

«Ljuba Karolina, drva nositi iz kleti, to je težko posel! Sicer pa mora biti otroku že itak dovolj toplo, saj je dobro odet in vsevprek namazan z mastjo in obložen z različnimi obliži in —»

(Dalje prihodnjik)

neblne, nepošteno politike. Kot predsednik deželne vlade je imel — kakor je nedavno javno razkrinkal ravnatelj Jadranske banke g. Kamenarovič vso to «čudno» liberalno politiko — velik vpliv na prejšnjega ravnatelja Jadranske banke Praprotnika. Ta Praprotnik, ki je sedaj ravnatelj liberalne Slavenske ali Union banke, je na račun koroškega svinca, čegar dobiček je bil namenjen v narodne namene in pridobitev Koroške, izdal raznim liberalnim veljakom skoraj tri milijone kron. S tem so bili seveda občutno oškodovani splošno narodni interesi in tu tiči tudi glavni del krivice, da smo izgubili Koroško.

Zerjav, ki je že prej s Puceljem, kot podpredsednikom liberalne stranke, barantal na škodo slovenskega kmetijskega ljudstva, je s tem denarjem podprl tudi Samostojno stranko.

«Kmetijski list» imenuje to — posojilo. Naj to, samostojneži imenujejo kakor hočejo, denar pa so vendar le dobili in tega dejstva ne bodo nikdar spravili s sveta.

Pucelju se je pridružil še milijonar Kenda, ki je svojčas z denarjem pobegnil na Bolgarsko, kjer si je napravil lepo premoženje in kupil graščino na Bledu. Potem so pristopili še povojni milijonarji in verižniki Hajnrihar iz Skofjeloke, Košir iz Novega mesta, Kajfež iz Kočevja itd. Tudi ti denarni baroni so dali sredstva na razpolago, da se kupujejo duše slovenskih kmetijskih volilcev. Ta denar pa niso dali zastonj. Kaj še! Računali so: S tem denarjem kupimo najprej volilce in jih stlačimo v vrečo in napišemo nanjo Slovenska kmetijska stranka. To vrečo bomo potem prodali za dober profit Beogradu ali komurkoli; kdor da več. Rečeno — storjeno.

Zbrali so se v Ljubljani, zbornali nekaj podeželskih birtov in mesarjev ter prekupčevalcev in kmetijskih oderuhov, zvabili na dobro jed in pijačo ter še lepšo besedo nekaj backov s kmetov v gostilno Lojd v Ljubljano in — rokus, pokus — ustanovili stranko ter na vrečo zapisali SKS. Ko so prišle volitve, so pa zaslepljeni volilci dajali svoje kroglice za — mačko v zaključju.

V to samostojno družbo sta se med drugimi prišutila tudi dr. Vošnjak in dr. Novačan. Dr. Vošnjak se je v Parizu poročil z neko Srbkinjo. Vzela ga je samo s pogojem, ako postane poslanik v kaki tuji državi. Zato je Vošnjak na vse načine lazil okrog Pašiča in Trumbiča, da ga spravijo vsaj z poslaniškega svetovalca v Varšavo. Trumbič se je muzal, Pašič pa je Vošnjaku odkrito povedal, da ne more biti poslanik, ker njegova gospa ni sposobna za družbo, v kakoršno morajo zahajati poslaniške žene. Brihtna Vošnjakova glava je kmalu pogruntala: plača 50.000 kron za SKS, pa kvit! Postal je poslanec. Novačan pa tega ni mogel storiti, ker ni imel — cvenka.

Osem mandelcev in enega pol sta privlekla Pucelj in Vošnjak v Beograd ter jih izročila srbskim zemljoradnikom. Dan za dnevom se je Vošnjak dobiral okrog Avramoviča, naj vendar spregovori dobro besedo pri Pašiču, da Vošnjak postane poslanik. Avramovič je vedel, kako stvar stoji ter je prošnjo odbil.

Takrat so pa Vošnjak, Pucelj in Zerjav staknili glave skupaj in se dogovorili. Pucelj in Vošnjak s svojimi septembri morata nagnati zemljoradnike v vlado, ker je šla Pašiču, ko so bili še komunisti v parlamentu, zelo trda. Pucelj postane zato minister, Vošnjakovi gospej pa se izpolni že davno gojena želja. Tako so odločevali «slovenski kmetje, samostojni volilci», o svoji usodi!

Zemljoradniški klub ni hotel ničesar vedeti o svoji udeležbi v Pašičevi vladi. Pucelju je že postajalo vroče; bal se je, da iz te moke ne bo kruha. Zato je začel prav robataško razbijati po mizi, Majcen iz St. Janža mu je pa pomagal, drugi so pa kimali. Zastonj!

Samostojni poslanci so se na to začeli shajati po kotih hodnikov v parlamentu in se skrivnosno dogovarjati. Na sejah zemljoradnikov, pri čemer je dr. Vošnjak vršil posej ovaduha ter letal iz zemljoradniške sobe k Zerjavu in nazaj, je Pucelj vedno z nova zahteval vstop v vlado. Ko so bili zemljoradniki vsega tega siti, so samostojnejšem pokazali vrata.

Pašiču je bil dobrodošel vsak glas, posebno če se je dobil brez političnih in gospodarskih koncesij. Kaj to Pašiču, če izda nekaj sto tisočakov iz žepov davkoplačevalcev in postavi enega nesposobnega ministra, glavno je, da vlada kakor hoče on in njegova porodica.

Ko je imel torej Pucelj taka in enaka zagotovila v žepu, je ves vesel odhitel v Ljubljano, sklical skupaj nekaj takih, katerim je ljudstvo le prodajna živina, vrgel nekaj public o «lepi bodočnosti» kmetov pod sedanjjo vlado ter se vrnil v Beograd kot — minister.

To je torej prava, resnična in nepotvorjena zgodovina Samostojne stranke, ki je za sklado osebne leče prodala koristi slovenskega kmetijskega ljudstva, avtonomijo Slovenije in predlagala ter dosegla «kanceljarski» ter druge neugodnosti proti katoliški duhovščini, veri in Cerkvij!

O nadaljnjih izdajstvih te — hvala Bogu in zavednemu kmetiskemu ljudstvu — propadajoče stranke pa bomo še govorili.

Vendar pa je treba že danes z vso odločnostjo pribiti, da laži, ki jih širijo samostojni govorniki po shodih, naše ljudstvo ne bo več mirno poslušalo. Izdajcam nobene milosti! Če hočejo zborovati med seboj, naj zborujejo pri zaklenjenih vratih, ali pa v sencij bajoneto.

Dovolj je potrpežljivosti! Mera je polna njihovih budobij.

«Našega doma» 1. in 2. številka sta popolnoma pošte, zato teh dveh številki novim naročnikom ni mogoče več poslati. Pač pa se dobijo vsi naročniki tretjo in naslednje številke. Naročajte pridno «Naš dom»! Naročnina

znaša do konca letošnjega leta 24 kron. S 3. številko vred, ki je ravnokar izšla, izide do konca letošnjega leta 6 številki «Našega doma», ki bodo tudi brez 1. in 2. številke vredne naročnino 24 kron. Naroča se pri upravi «Našega doma», Celje, hotel Beli vol.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V parlamentu je bil v zadnjih dneh najvažnejši govor dr. Ante Trumbiča, moža, ki se je toliko trudil za ujedinjenje, ki pa danes z ostro besedo biča režim in njega delo. Rekel je, da ta režim ne more dolgo trajati, ker mu manjkajo pojmi poštenosti in pravice, nakopal nam je pa doslej že dovolj sramote pred celim svetom. Govornik kaže na protipostavno razveljavljanje komunističnih mandatov, na preganjanje vseh, ki so proti vladnim strankam, na grobokope javne varnosti in reda v južnih krajih, na razna tolovajstva in pa na to, da se danes vsi, razven Srbov čutijo kot slugi v lastni hiši. Trumbičev govor je zahteval poštenost in kulturo, istega dne popoldne so pa vladni poslanci sami pokazali, da tega ne poznajo. Velešrbski radikalni poslanec Sevič je psoval zemljoradniškega poslanca Vidakoviča, ta zato prvemu prisolil kľofuto, nakar je Sevič potegnil revolver ter svojega tovariša, tudi Srba podil po skupščinski dvorani in po hodnikih. — Pašič se zopet kaže nezadovoljnega s tem, kar je njegov minister Krstelj sklenil s Italijani v pogledu zadržkega vprašanja. To je stara igra in pesek v oči javnosti, vsi skupaj so se zarotili proti interesom prečanskih krajev in razne Pašičeve zahteve in izjave so samo na videz, pravo slepilo. — Ministrstvo za agrarno reformo pripravlja 13 novih agrarnih zakonov, od katerih so najvažnejši sledeči: zakon o plačanju pristojbin dobrovoljcev in izseljencev za dodeljeno jim zemljo; o predaji zemljišč veleposestnikov v četrletni najem; o postopanju pri delitvi državnih posestev v svrhe agrarne reforme; o brezobrestnem posojilu društvom naseljenih dobrovoljcev, poljedelcev in drugih interesentov; o državnem nadzorstvu in upravi veleposestev; o izvedbi razlastitve veleposestev v javne svrhe in o zgradbi uradniških stanovanj in vrtov.

Na vprašanje poslanca Jugoslovanskega kluba g. Brodarja glede nezadostne oskrbe revežev iz Slovenije je odgovoril minister za socialno politiko, da je — «ekonom» v Ljubljani prejel milijon dinarjev državne podpore za razdelitev koruze in moke med siromašno prebivalstvo. Ravno toliko je prejela tudi Zadruga zveza v Celju. S tem menda misli minister, da so vsi reveži siti.

BOLGARIJA.

Bolgarski notranji minister je sestavil obširno spomenico za Ligo narodov, ki je tudi javnosti v pogled, da odbije neosnovana očitanja od strani SHS, Rumunije in Grške. Spomenica dokazuje, da Bolgarska ne premore dovolj vojaštva, — ker ima samo prostovoljce v vojaški službi — da bi popolnoma zastražila svoje meje, da vlada ni v nobeni zvezi s komiti in da ni res, da bi se branila preiskovalne komisije. Ravno nasprotno, vsaka, zlasti pa mednarodna komisija ji je dobrodošla. Rumunija je že uvidela svojo zmotu in poslala Pašiču pismo, kjer pravi, da ne vidi nobenega ogroženja od strani Bolgarije, da se ji pa nasprotno zdi, da bi Pašič sam rad izzval neke spore. Tako se bo Pašič s svojo diplomacijo moral sam zagovarjati pred Ligo narodov.

NEMCIJA.

Monarhistični zarotniki so razdeljeni na celo vrsto tajnih organizacij, ki strežejo po življenju odličnih pristašev republikanske vladavine. Kmalu po umoru ministra Rathenau so napadli novinarja Hardena, ki je v svojem listu ostro pobijal monarhistično stremljenje ter ga nevarno ranili. Republikanske stranke v državnem zboru, to so socialisti in katoliški Centrum, so sklenile napeti vse sile za varstvo republike in izdal se je tudi zakon proti monarhističnim rovarjem. Monarhistična zarota je razpredena po celem svetu, nemško podpirajo gotovi francoski krogi iz besnega sovraštva do nemškega naroda, z njo v zvezi je pa tudi rusko caristična z Wrangelom in drugimi kočoderci na čelu.

HAASKA KONFERENCA.

ima slabe izgleds. Antantni zastopniki iznašajo vedno nove in obsežnejše zahteve napram Rusiji, koliko pa mislijo dati Rusiji na odškodnini in posojilo, še pa vedno niso jasno izjavili. Ruski zastopniki vztrajajo na svoji zahtevi, da se krediti dovolijo ruski državi in ne zasebnikom. — V Haag se je priteplo s ponarejenimi listinami nedavno več preoblečenih ruskih caristov, da ubijejo vodjo ruske delegacije, policija jih je pa izsledila ter zaprla.

Naša zborovanja.

KATOLISKI SHOD ZA KONJISKO DEKANIO

se vrši

v soboto in nedeljo, dne 22. in 23. julija 1922.

SPORED:

V soboto dne 22. julija: 1. Ob 8. uri zjutraj sv. maša, nato

2. zborovanja: a) za moše in fante v dvorani okr. hranilnice. Govorijo: dr. J. Basaj, Naše gospodarstvo in zadružništvo. Urednik Smodej, Naša politika. Dr. J. Basaj, Naša mladeniška organizacija. — b) za žene in dekleta v telovadnici deške šole. Govorijo: Ravnateljica

A. Stupca, Naloge krščanske žene. Dr. J. Hohnjec, Zenska organizacija.

3. Zvečer ob 7. uri koncert salezijanske godbe iz Ljubljane na cerkvenem trgu.

4. Ob 8. uri komerz v dvorani g. Filipiča. Vstopnina 5 dinarjev. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. V nedeljo, dne 23. julija: 1. Ob 5. uri zjutraj budnica.

2. Od 8. do 9. ure zbiranje udeležencev na državni cesti na Prevratu.

3. Ob 9. uri manifestacijski sprevod na cerkveni trg.

4. Blagoslov orlovskega prapora, slovesna sv. maša, dr. Jerovšek, pridiga.

5. Slavnostno zborovanje. Govorijo: Sodni svetnik dr. Lavrenčič, Katoliška načela v javnem življenju. Narodni poslanec Fr. Zebot, Katoliška načela v politiki. Dr. J. Basaj, Mladinska organizacija. Urednik Smodej, O verskih zahtevah našega ljudstva.

6. Posvetitev konjiške dekanije presv. Sreca Jezusovemu in blagoslov.

Popoldne: 1. Ob 3. uri litanije.

2. Ob pol 4. uri telovadni nastop Orla na cerkvenem trgu. — Sedeži pri telovadbi 4 din., stojišča prosto.

Krščansko ljudstvo, odzovi se klicu polnoštevilno. Gre za tvoje najdražje svetinje — sveto vero, gre za poglobitve verske zavesti na kateri edino moramo zidati temelje boljše bodočnosti.

Katoliški shod za lenarčko dekanijo se vrši v nedeljo, dne 23. t. m., pri Sv. Treh kraljih. Spored: Ob 10. uri pridiga in sv. maša. Ob 11. uri na prostem pred cerkvijo zborovanje s sledečima govornoma: 1. Krščanska šola. Govori poslanec Roškar. 2. Katoliški tisk in vera v javnem življenju. Govori profesor Vesenjak. — Pridite vsi!

Na Ptujski gori se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. porani službi božji zborovanje Slovenske ljudske stranke, odnosno Kmetijske zveze. Poročal bo govornik iz Maribora. Somišljeniki iz okoliških občin, zlasti pa iz Majšperga, udeležite se v obilnem številu tega našega zborovanja!

Shodi poslanca Zebota. Poslanec Franjo Zebot priredi v nedeljo, dne 23. julija te-le shode: po rani maši v Spodnji Polskavi, po pozni maši v Gornji Polskavi, popoldne po večernicah pa v Framu. Agitirajte povsod za obilno udeležbo!

Shod v Slovenjgradcu v nedeljo, dne 9. julija je ob obilni udeležbi našega ljudstva in nekaj nasprotnikov ponovno in vsestransko odobril politiko SLS. Načelnik stranke in Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je navdušeno pozdravljen in čisto prekidan z burnim odobravanjem več kot eno uro razpravljal o političnem položaju in obsodil brezdušni kapitalizem, ki daje smer evropski politiki na škodo ljudstva, ker ta politika ne temelji na ljubezni do Boga in do bližnjega. Istotako je govornik obsodil tudi politiko sedanje vlade proti Bolgariji, s katero moramo iskati prijateljstvo in zbliznanje. — Urednik Smodej je nato govoril o avtonomističnem programu in proti kulturnemu boju, ki ga uvaja sedanja vlada. — Končno je govoril o pogubni samostojneški politiki še urednik Radešček. Vsem govornikom so zborovalci navdušeno pritrdjevali. — Nato so bile soglasno sprejete sledeče resolucije: Zborovalci SLS, zbrani na političnem shodu v Slovenjgradcu dne 9. julija 1922, izjavljamo: 1. Neomajno vztrajamo pri svojih zahtevi po reviziji ustave v avtonomističnem smislu in zahtevamo najširšo avtonomijo nedeljene Slovenije. 2. Zahtevamo izenačenje davkov po celi državi in protestiramo proti sramotnemu odtegovanju zadostnih sredstev za bolnišnice. 3. Protestiramo najodločneje proti razkristjanjenju šol in šolstva in izjavljamo, da si brezverskih šol nikdar ne bomo dali usiliti. 4. Zahtevamo takojšnji razpis novih volitev v narodno skupščino. 5. Odobravamo politiko Jugoslovanskega kluba in izrekamo poslancem Jugoslovanskega kluba, zlasti njegovemu načelniku dr. Korošču svojo popolno zaupanje.

Zabukovje pri Sevnici. Zadnje nedeljo, dne 9. julija, smo imeli pri nas shod Kmetijske zveze. Zborovanje je trajalo poldugo uro in je bilo precej viharo. Ko je naš poslanec Krajnc začel govoriti, se je oglasilo pan naših samostojnejšev, ki so hoteli zborovanje onemogočiti in razbiti, a se jim to ni posrečilo. Posl. Krajnc je iz poldrugurnega boja izšel kot zmagovalci! Samostojneži, ki v svoje poslance nimajo zaupanje, so se bali, da bi ljudstvo, ki je dobro, izvedelo resnico o Samostojni. A ravno s svojim izzivanjem in medklici so izzvali marsikatero za nje grenko resnico. Kdo je glasoval lansko leto za mobilizacije? Ali ne samostojni minister Pucelj? Kdo je kriv, da se je letos določilo za manevre 130 milijonov? Samostojni poslanec Drogenik, ki je glasoval za manevre in ravno njegov glas je bil odločilen. Kdo je kriv, da v Sloveniji pride na enega človeka 576 K davka, v Srbiji pa samo 200 K? Samostojni poslanci, ki so glasovali za centralizem in se jim dobro zdi, da grejo iz Slovenije polne torbe in polni vagoni v Beograd, prazni pa nazaj. Kdo je tako navdušeno glasoval za ustavo, katera določa, da je odslej veronauk med vsemi šolskimi predmeti na zadnjem mestu? Ali ne zopet samostojneži? Teh in še drugih resnic so se samostojneži bali. Zato so hoteli prekrčiti govornika! A nič jim ne pomaga. Tudi v naše Zabukovje je prodrla vest o grdem izdajstvu, ki so ga zagrešili nad Slovenci samostojneži! Tudi mi Zabukovčani vemo, da je Kmetijska zveza danes najmočnejša stranka na Slovenskem. Saj je dobila pri občinskih volitvah daleč nad polovico občin v svoje roke. Slovenci so Kmetijski zvezi zaupali svoje občine, ker vejo, da je Kmetijska zveza stranka, ki na podlagi katoliških nauk hoče pravice Slovencev, pravice kmetijskega in delavskega stanu in pravice kat. Cerkve!